

Verslag concept

Statencommissie Economie, Financiën en Bestuur

Datum	:	20 juni 2022
Commissievoorzitter (plv.)	:	dhr. F. Zoon
Commissiegriffier	:	mw. M. de Zwart
Telefoonnummer/e-mail	:	zwartm@noord-holland.nl

Aanwezig:		
	Commissievoorzitter	dhr. F. Zoon
	Commissiegriffier	mw. M. de Zwart
5	Leden van de commissie	FvD dhr. R. Dekker, dhr. J. Dessing, mw. J. Vastenhouw
		GL dhr. J. Dulfer
		VVD mw. M. van Meerten, dhr. N. Roosendaal
10		D66 mw. L. Gonggrijp, mw. A. Kapitein
		PvdA dhr. J. Carton, dhr. T. Wagelaar
		PVV mw. I. Bezaan
		SP mw. A. de Groot, dhr. W. Hoogervorst
		CDA dhr. D. Heijnen, mw. C. Kuiper
15		JA21 dhr. G. Hartog
		PvdD Statenlid Kostic
		50plus mw. W. van Soest
		CU dhr. M. Klein
		DENK dhr. E. Mangal
20	College van GS	Liberaal N-H mw. G. van Geffen dhr. Olthof, dhr. Stigter, mw. Zaal
	Afwezig	dhr. Van Dijk, dhr. E. Kanik (D66), dhr. Koyuncu (DENK)
25	Notulist	Money Penny/H. Mutsaerts

Agenda

30	1. <u>Opening en mededelingen</u>
	2. <u>Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten</u>
	2.a. Vooruitblik op de komende vergadering(en) a.d.h.v. strategische agenda
	3. <u>Insprekhalftuur over onderwerpen die niet op de agenda staan maar wel tot de portefeuille van de commissie behoren</u>
35	4. <u>A-Agenda MRA</u>

Pagina 2

4.a. Voordracht Meerjarenbegroting MRA

- 40 5. A-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Olthof)
5.a. Personeel: Initiatiefvoorstel DENK arbeidsmarktdiscriminatie NH en advies van GS op het initiatiefvoorstel
- 45 6. A-agenda Algemeen (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk, Olthof, Zaal en Stigter)
6.a. Statenvoordracht Jaarstukken 2021
6.a.1. Verslag van bevindingen Publiek Belang Accountants en bestuurlijke reactie GS
6.a.2. Verslag mondelinge vragenronde jaarrekening 30 mei 2022
6.b. Statenvoordracht Kaderbrief 2023
- 50 7. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
8. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
- 55 9. Rondvraag portefeuille dhr. Olthof en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
10. B-Agenda Participatiefonds Duurzame Energie
10.a. PDENH: Brief GS inzake Aantredende beheerfase Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland B.V.
- 60 11. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
12. Sluiting
- 65 13. C-agenda Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs, Bestuur, Interbestuurlijk Toezicht en Europa (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Zaal)
13.a Economie: Brief GS inz. Monitor Detailhandel Provincie Noord-Holland 2021-2022 (c-agenda EFB 20-6-2022)
13.b Landbouw/Economie: Brief LTO Informatievoorziening situatie in Oekraïne (C-agenda NLG 13-06-2022 & EFB 20-06-2022)
- 70 13.c Werklocaties/Omgevingsverordening: Brief GS aan PS inz. Convenant Werklocaties West-Friesland (C-agenda RWK 13-6-2022 en EFB 20-6-2022)
13.d Economie: conceptagenda bac economie 1 juni 2022
13.e EFB/RWK/NLG IBT: Brief GS aan PS inz. Jaarverslag interbestuurlijk toezicht 2021 (C-agenda EFB 20-6-2022 en c-agenda NLG en RWK 5-9-2022)
- 75 13.f Bestuur: Brief Regietafel NHN inz. Governance Noord-Holland-Noord (c-agenda EFB 20-6-2022)
- 80 14. C-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)
14.a IPO BAC financiën: agenda bac financiën 19 mei 2022 (C-agenda EFB 20-6-2022)
14.b Bibliotheken: Jaarverslag Probiblio 2021: zie <https://jaarverslag2021.probiblio.nl/> (C-agenda EFB 20-6-2022)
14.c Financiën: Brief GS aan PS inz. Begrotingsneutrale wijzigingen beleidsdoelenraming februari 2022 (c-agenda EFB 20-6-2022)
14.d Monumenten: Brief GS aan PS inz. Uitvoeringsregeling subsidie restauratie rijksmonumenten Noord-Holland 2022
14.e 14.e Circulaire economie: Randstedelijke Rekenkamer: onderzoeksopzet circulaire economie (c-agenda EFN 20-6-2022)

Pagina 3

- 85 15. C-agenda IPO, ICT en Data en Subsidies algemeen (EFB onderwerpen portefeuille
gedeputeerde Stigter)
- 15.a IPO bestuur: conceptagenda IPO bestuur 12 mei 2022 (c-agenda EFB 20-6-
2022)
- 15.b Heel PS: IPO stukken AV vergadering 28 juni 2022
- 90 16. C-agenda Openbare orde en Veiligheid, Integriteit, Internationale betrekkingen,
Public Affairs, Communicatie, Concern Control, Juridische Zaken, Archief, PS- en GS
zaken (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk)
- 16.a Control: Brief GS aan PS inz. Controlstatuut provincie N-H (C-agenda EFB 20- 6-
2022)
- 16.b Control: Brief GS aan PS inz. Jaarplan Concern Control 2022-2023 (C-agenda EFB
95 20-6-2022)
- 16.c Brief GS aan PS inz. Auditopvolging peildatum maart 2022 (c-agenda NLG 13- 6-
2022 en EFB en M&B 20-6-2022)
- 16.d Ondernijning/integriteit: Brief GS aan PS inz. Provinciaal weerbaarheidsbeeld (c-
agenda EFB 20-6-2022)
- 100 16.e Communicatie: Brief GS aan PS inz. Stand van zaken uitvoering afgedane Motie
48-2020 voortgang jaar 2022 educatie koloniaal verleden
- 16.f Ruimte/opvang statushouders: Locaties huisvesting spoedzoekers regio
Zaanstreek-Waterland (c-agenda RWK 13-6-22 & EFB 20-6-22)
- 105 17. C-agenda Algemeen
- 17.a MRA: terugkoppeling uit MRA raadtafel 10 mei 2022 (c-agenda EFB 20-6- 2022)
- 17.b Mail verontruste burger over toekomst van Nederland (c-agenda EFB 20-6-
2022)

110

Agenda

- 115 1. Opening en mededelingen
- De **voorzitter** opent de commissievergadering om 12.30 uur en heet alle aanwezigen welkom, zowel in de Statenzaal als via Teams. Het quorum is aanwezig. Afmeldingen zijn ontvangen van dhr. Kanik (D66), dhr. Koyuncu (DENK) en de CdK. Op 31 oktober a.s. in de ochtend staat een werkbezoek gepland over circulaire economie. Het programma en het
- 120 aanmeldingsformulier worden t.z.t. toegestuurd. Gedeputeerde Zaal biedt een werkbezoek aan in het kader van het functioneren van de mkb-fondsen, voorgesteld wordt maandagochtend 12 december a.s. De commissie stemt hiermee in. DENK heeft aangegeven het initiatiefvoorstel arbeidsmarktdiscriminatie Noord-Holland door te schuiven naar de volgende commissievergadering op 12 september a.s.
- 125
2. Vaststelling van de agenda, verslag van de vorige vergadering, strategische agenda en moties- en toezeggingenlijsten
- De **voorzitter** constateert dat de agenda, het verslag van de vergadering van 9 mei 2022, de lijst van moties en toezeggingen en de strategische agenda ongewijzigd worden vastgesteld.
- 130 Omdat dit de laatste vergadering is die mw. Mutsaerts van Moneypenny notuleert bedankt de voorzitter haar voor de voortreffelijke verslaglegging al die jaren.

2.a. Vooruitblik op de komende vergadering a.d.h.v. strategische agenda

135 De **voorzitter** meldt dat voor de volgende commissievergadering op 12 september 2022 op de agenda staan (onder voorbehoud van tijdige aanlevering van stukken): voorbespreking ALV MRA d.d. 16 september 2022 en de tweede begrotingswijziging.

3. Inspreekhalftuur over onderwerpen die niet op de agenda staan maar wel tot de portefeuille van de commissie behoren

140 De **voorzitter** meldt dat zich geen sprekers aangemeld hebben.

4. A-Agenda MRA

4.a. **Voordracht Meerjarenbegroting MRA**

145 Statenlid **Kostiç** (PvdD) sluit zich aan bij het voorstel van GS om een meer inhoudelijke onderbouwing aan te bieden en het document opnieuw voor te leggen aan PS en gemeenteraden in 2023. De PvdD begrijpt niet waarom GS bezwaar maken tegen een bezuiniging door Amsterdam op het platform economie. Als argument wordt genoemd de zware economische tegenwind van dit moment, maar het CBS meldde vorige maand dat de economie in 6 tot 18% van de regio's in de provincie is gegroeid ten opzichte van een jaar eerder. Ook de kaderbrief bevestigt de trend van voortzettende economische groei. Wat willen 150 GS bereiken met de extra gelden van Amsterdam? Nederland is rijk genoeg, maar de gelden moeten eerlijk verdeeld worden voor de bestrijding van de klimaat- en biodiversiteitscrisis. De MRA ziet deze twee crises als een van de leidende principes en benadrukt de grote verduurzamingsopgave voor de leefomgeving. Amsterdam heeft gelijk, het streven naar meer 155 economische groei moet worden doorbroken.

Dhr. **Klein** (CU) is het ermee eens dat de continue focus op groei moet worden losgelaten, maar is het niet zo dat het geld voor het platform economie niet juist een mogelijkheid biedt om in te zetten op een economie die in balans is met de leefomgeving waarin waarden 160 centraal staan in plaats van winst?

Statenlid **Kostiç** (PvdD) is het hiermee eens, maar GS noemen als argument om de bezuiniging door Amsterdam af te keuren de huidige economische tegenwind.

165 Mw. **Van Meerten** (VVD) constateert dat de afspraak met Amsterdam is gemaakt om budget te leveren. Het niet nakomen van afspraken is een vorm van onbehoorlijk bestuur.

170 Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt zich af hoe hard deze afspraken zijn. Amsterdam gaat over haar eigen budgetten, maar wellicht is sprake van voortschrijdend inzicht op dit gebied en willen zij de gelden beter besteden.

Mw. **Van Meerten** (VVD) vindt het belangrijk dat het bestuur betrouwbaar is en haar afspraken nakomt.

175 Statenlid **Kostiç** (PvdD) noemt als tweede punt dat ontbreekt, een focus op het oplossen van de levensbedreigende crisis van biodiversiteit en klimaat. Het is onbegrijpelijk dat er meer geld gaat naar het lobbyen/public affairs en dat zonder bezwaar van GS er minder geld wordt besteed aan de transitieopgave voor de leefomgeving, omdat de energietransitie volgens GS een kleinere rol gaat spelen in de MRA-samenwerking. De aanpak van klimaat en

180 biodiversiteit betreft meer dan enkel de energietransitie en de MRA hoort daar meer aan bij te dragen, zeker gezien de beperkte tijd die nog resteert om de verslechtering te stoppen. Er moet juist extra aandacht en geld beschikbaar komen voor de transitie van de leefomgeving, met name voor het bestrijden van de diverse crises. De PvdD overweegt een motie in te dienen.

185

Statenlid **Dulfer** (GL) stelt dat de meerjarenbegroting het financiële kader van de MRA vormt maar het is wel een puzzel. De agenda loopt tot en met 2024 maar de inhoud van de begroting is beknopt. GS vragen om een nadere invulling, maar wat wordt hiermee bedoeld? GS stellen voor om begin 2023 nadat de termijnagenda en voortgangsnota beschikbaar zijn, een besluit te nemen over de invulling van de financiële kaders en een nieuwe meerjarenbegroting vast te stellen. Gaan PS in de vergadering van september/oktober met de huidige meerjarenbegroting akkoord, of stemmen zij tegen of gaan zij akkoord onder voorbehoud? Wat wordt er eigenlijk van de MRA gevraagd? Het vastzetten van de inflatiecorrectie wordt ondersteund, omdat de kosten anders te snel stijgen. PS kunnen Amsterdam vragen de bezuiniging terug te draaien maar als Amsterdam hier niet op ingaat, zal de provincie dan hetzelfde bedrag bezuinigen? De huidige oproep is vrijblijvend. Hoe zit het precies met de bezuiniging van de post transitieopgave leefomgeving? Hierover sluit men aan bij de PvdD. Ambtelijke inzet buiten de begroting: de raadtafel heeft in eerste instantie geadviseerd om dit vast te leggen in de begroting, zodat het transparantie biedt aan gemeenten en provincie. Het algemeen bestuur was hier tegen omdat het geen onderdeel is van de MRA begroting maar van de gemeenten. De raadtafel heeft destijds verzocht om een nadere onderbouwing. Er is nog geen verslag beschikbaar van de vergadering van 20 mei – er is opnieuw aandacht gevraagd voor het tijdig aanleveren van documenten – waarin is vastgelegd hoe het bestuur heeft gereageerd op het advies van de raadtafel. Graag een toelichting. Zijn de adviezen van de raadtafel van 10 mei aan het algemeen bestuur op 20 mei in het algemeen bestuur besproken?

Mw. **Kuiper** (CDA) heeft twee vragen. In de meerjarenbegroting wordt gesteld dat er sprake is van een historische verdeling van de begroting tussen de MRA platforms, maar die verdeling is de laatste jaren nauwelijks gewijzigd. Dat biedt weinig ruimte voor integrale en strategische afwegingen. Wanneer de uitgaven van 2021 worden vergeleken met de verwachte uitgaven in 2024, dan zijn er nauwelijks substantiële wijzigingen. Betekent dit dat de meerjarenbegroting aangepast zal worden na een integrale en strategische beoordeling? Het vastzetten van de inflatie leidt tot een vaststaande bijdrage voor 2023, 2024 en 2025. Echter, de kosten stijgen door de inflatie. Is het zo dat er zaken worden uitgesteld of niet uitgevoerd?

Mw. **Kapitein** (D66) leest enkel over directe kosten van de MRA maar een indicatie van de ‘om niet’ bijdragen per beleidsveld ontbreekt. Graag meer inzage in de ‘om niet’ posten. Men is het eens met de opmerkingen van GS in de zienswijze over de verlaging van de bijdrage economie door Amsterdam. D66 adviseert terughoudendheid bij een inhoudelijke discussie, want de MRA is geen politiek orgaan en er is geen legitimiteit om keuzes te maken, dat gebeurt in de provincies en gemeenten.

Statenlid **Kostiç** (PvdD) meent dat via de begroting wel keuzes worden gemaakt, dus PS moeten zich zeker buigen over de inhoudelijke keuzes.

225

Pagina 6

Mw. **Kapitein** (D66) benadrukt dat die keuzes moeten aansluiten bij het provinciale en gemeentelijke beleid. Er mogen geen aanvullende acties worden ondernomen, dat moet in lijn met elkaar zijn.

230

Statenlid **Kostiç** (PvdD) vraagt welke keuzes in het voorstel niet worden gesteund door de provincie.

Mw. **Kapitein** (D66) kan hier geen antwoord op geven, want zij heeft dit nog niet bestudeerd.

235

Dhr. **Mangal** (DENK) sluit zich aan bij de gestelde vragen, maar heeft nog een aantal aanvullende vragen. In het conceptvoorstel staat er bij de post energie–infrastructuur en data–infrastructuur een bedrag van nul euro. Waarom is deze post opgenomen in de begroting en hoe kan die worden uitgevoerd zonder budget? Een aantal functies wordt betaald uit het budget voor Project– en Programmamanagers, maar dat geldt niet voor nieuwe medewerkers. Waarom worden deze mensen eruit gegooid? Wat is het gemiddelde salaris van deze mensen en waarom wordt de (inclusieve) werving niet gericht op het aantrekken van vaste medewerkers? Amsterdam moet flink bezuinigen op haar bijdrage want het lijkt lastig om de meerjarenbegroting op orde te krijgen met alle gevolgen van dien voor de MRA, VRA en andere samenwerkingsverbanden. Hoe gaat de provincie dit opvangen? Nergens wordt vermeld dat Amsterdam de provincie moet volgen of dat de provincie Amsterdam zou moeten volgen. Er staat enkel dat de provincie de grootste inleg volgt. Dit zou betekenen dat de provincie minder zou moeten betalen, maar in de brief wordt Amsterdam gemaand tot het zo snel mogelijk aanvullen van de bijdrage van de provincie. Op basis van welke afspraken wordt er gehandeld? Waarom volgt de provincie niet de grootste bijdrage?

240

245

250

Dhr. **Dekker** (Fvd) is geen groot voorstander van de MRA vanwege de angst voor het ontstaan van een extra bestuurslaag zonder enig mandaat. In de meerjarenbegroting zit een trendmatige verhoging van het bedrag dat stapsgewijs doorgroeit. Deze ontwikkeling moet goed gevolgd worden. Is Amsterdam als partner nog betrouwbaar nu zij een groot deel van haar bijdrage intrekt?

255

Dhr. **Klein** (CU) sluit zich aan bij het voorstel van GS, een meer inhoudelijke onderbouwing van de agenda is zeker gewenst want de inhoud moet leidend zijn. Wat zijn de gevolgen voor de agenda wanneer er minder geld beschikbaar komt voor het platform Economie? Voorgesteld wordt om de argumenten in de brief aan te scherpen. Er moet duidelijk worden aangegeven dat de provincie het niet eens is met de eenzijdige verlaging van de bijdrage. Voorgesteld kan worden dat vanwege de uitdagingen om de economie toekomstbestendig te maken, het wellicht beter is de bijdrage niet te verlagen. Verzocht wordt om een specifieke onderbouwing van de grootste post die een derde van de totale begroting van € 2,5 miljoen inneemt, namelijk voor de netwerkorganisatie.

260

265

Mw. **Van Meerten** (VVD) sluit zich aan bij de aandachtspunten van GS, zoals het verzoek om een meer inhoudelijke onderbouwing van de begroting. Graag een toelichting op het waarden van de ‘om niet’ inzet van de deelnemers, want de VVD overweegt een amendement op de zienswijze in te dienen om de informatie zo helder mogelijk aan te bieden.

270

275 Dhr. **Wagelaar** (PvdA) vindt het jammer dat de inhoudelijke onderbouwing van posten in de
begroting beperkt is. PS moeten instemmen met bedragen waarvan de besteding niet goed
beoordeeld kan worden. De meeste zorg gaat uit naar de nieuwe post Aanjaagbudget nieuwe
programma's en activiteiten waarover het bestuur gaat besluiten. Over twee jaar is dit de op
280 een na grootste post van de begroting, terwijl er geen specificatie wordt gegeven van de
besteding van de gelden. Graag een toelichting op deze post. Het is nu onduidelijk wat de
gevolgen zijn van de bezuiniging door Amsterdam. Deze wordt nu evenredig doorgevoerd in
de begroting, maar misschien is het beter om het geld tussen de platforms te herverdelen.
Gevraagd wordt of het vergroten van de bijdrage van de provincie – die even groot was als die
van Amsterdam – leidt tot een onevenredige bijdrage van de provincie. Men sluit aan bij de
vraag van de CU over de post netwerkorganisatie van € 2,5 miljoen.

285 Dhr. **Hoogervorst** (SP) vindt het niet juist dat PS de begrotingen van de platforms moeten
uitspitten. De meerjarenbegroting dient vergezeld te worden van een toelichting over de inzet
van de gelden. Dit is een eerste vereiste om gemeenten, bewoners en PS inzicht te geven. Het
is een zwakgebod dat de meerjarenbegroting deze keer niet is afgestemd op de MRA-agenda.
290 Dit moet in de brief worden vermeld, want nu is onduidelijk waarvoor PS gaan tekenen. De
provincie stelt voor om begin 2023 als de termijnagenda en voortgangsnota beschikbaar zijn,
te besluiten over de invulling van de financiële kaders. De SP kan zich hier niet in vinden en
vraagt om een meerjarenbegroting met daarbij een terugblik en toekomstvisie. Het document
kan vandaag niet goedgekeurd worden, in de PS-vergadering wordt een amendement voor
295 aanscherping van de tekst ingediend. Met de overige opmerkingen in de zienswijze is men het
eens.

Gedeputeerde **Olthof** begrijpt de gestelde vragen van de diverse fracties maar er is een nieuw
traject gestart, dus het is logisch dat er vragen en meerdere eisen gesteld worden omdat men
300 nog zoekende is naar de juiste werkwijze en er een inhaalslag gemaakt moet worden. De ALV
oordeelt meer over de governance en het proces en niet over de inhoud. Het platform
Economische ontwikkeling richt zich op de transitie van de economie die vraagt om heel veel
investerings. De betrokken partners dienen zich te houden aan de gemaakte afspraken, dus
eenzijdig kan men zich hier niet aan onttrekken, dus is het logisch om de partner hier op aan
305 te spreken want de economie is heel belangrijk voor Amsterdam met het oog op de
arbeidsmarkt en de transitie van het havengebied. Tevens speelt precedentwerking een grote
rol.

310 Statenlid **Dulfer** (GL) is van mening dat de discussie over of de provincie haar bijdrage stopt,
nu wel gevoerd moet worden want PS moeten in september GS adviseren over het vaststellen
van de meerjarenbegroting. Wat stellen GS voor hoe hiermee om te gaan?

315 Gedeputeerde **Olthof** heeft een zienswijze gegeven en PS moeten nu akkoord gaan met de
begroting en het financiële kader, waarna op basis van de inhoud een goede discussie
gevoerd kan worden met zowel Amsterdam als met de MRA over het in de toekomst samen
laten oplopen van de beschikbare gelden en inhoudelijke keuzes.

320 Dhr. **Hoogervorst** (SP) constateert dat instemming met de meerjarenbegroting leidt tot
akkoordbevinding van de bijdrage van de provincie maar ook van Amsterdam.

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt op korte termijn in gesprek te gaan met Amsterdam alvorens het overleg plaatsvindt, hoewel men Amsterdam niet kan verplichten haar oorspronkelijke bijdrage in stand te houden. De provincie is een betrouwbare partner en staat achter haar afspraak.

325

Dhr. **Mangal** (DENK) vraagt of de provincie de inleg van de grootste inlegger volgt of dat de grootste inlegger de provincie moet volgen. Als Amsterdam haar bijdrage verlaagt, leidt dat dan automatisch tot verlaging van de bijdrage van de provincie?

330

Gedeputeerde **Olthof** refereert aan de gemaakte afspraken over de bijdragen van de provincie en van Amsterdam. Mocht Amsterdam toch een bezuiniging doorvoeren, wat betekent dat dan op langere termijn voor de bijdrage van de provincie? Deze vraag neemt hij mee. Het onderdeel klimaat en biodiversiteit worden als randvoorwaarden door het Platform Mobiliteit en/of Platform Ruimte en/of Platform Economie betrokken, want er is geen aparte portefeuille biodiversiteit. Te zijner tijd kan beoordeeld worden of biodiversiteit voldoende wordt geadresseerd in het lobbytraject en in de verschillende discussies. Het doel is om samen uitvoering te geven aan het beleid van de provincies en gemeenten.

335

340

Statenlid **Kostiç** (PvdD) constateert dat het budget voor verduurzaming leefomgeving wordt verlaagd, maar dat is breder dan enkel de energietransitie. Zijn GS het ermee eens dat een versnelling noodzakelijk is bij klimaat en biodiversiteit en dat daarom andere budgetten verhoogd moeten worden zodat de inzet niet verminderd wordt?

345

Gedeputeerde **Olthof** is het hiermee eens, maar deze onderwerpen worden diepgaand in PS besproken en niet in de platforms van de MRA. Wel wordt in de lobbytrajecten ingezet op het bundelen van krachten om ook op die onderdelen succes te boeken. Hij zal de vraag of de verlaging van het budget verduurzaming leefomgeving leidt tot een verhoging van andere budgetten zodat de inzet op klimaat en biodiversiteit gelijk blijft, aan de MRA voorleggen. De energietransitie ligt niet zozeer bij de MRA, maar meer bij de provincie en gemeenten.

350

Dhr. **Dekker** (FvD) vindt de opmerking dat de MRA geen beleid opstelt, cruciaal, want het mag niet zo zijn dat vanwege een intensievere samenwerking in de MRA er uiteindelijk wel beleid wordt opgesteld. Dat moet strikt vermeden worden.

355

Gedeputeerde **Olthof** benadrukt dat de MRA een netwerksamenwerking is en hij baseert zich in de MRA altijd op het beleid dat door PS is vastgesteld. Verslag ALV: er wordt op aangedrongen om eerder duidelijkheid te verschaffen. Wanneer gemeenten onvoldoende financiën hebben, dan kunnen zij ambtelijke capaciteit 'om niet' beschikbaar stellen. De nieuwe colleges van B&W moeten hier zo snel mogelijk duidelijkheid over geven.

360

Mw. **Van Meerten** (VVD) meent dat hier al helderheid over bestaat, omdat deze capaciteit projectmatig wordt ingezet. Dit moet in grote lijnen zichtbaar zijn.

365

Gedeputeerde **Olthof** is het hiermee eens, maar dan zou de begroting op een later moment beschikbaar geweest zijn wanneer de onderbouwing afgerond was. Daarom is ervoor gekozen om nu wel het financiële kader aan te bieden. De gemeenten stellen capaciteit beschikbaar om het MRA bureau draaiende te houden. Maar vanwege de recente verkiezingen hebben de

Pagina 9

gemeenten een voorbehoud gemaakt bij de afspraak in het eerste traject en die afspraak is nog niet door alle gemeenten bekrachtigd. De afspraak op zichzelf staat niet ter discussie.

370

Mw. **Van Meerten** (VVD) vraagt of de post in de volgende begroting wordt opgenomen zodra deze duidelijk is.

Gedeputeerde **Olthof** bevestigt dit.

375

Mw. **Kapitein** (D66) vraagt of in de agenda die eerder wordt voorgelegd dan de begroting, duidelijk wordt op welke onderwerpen een versnelling wordt ingezet en voor welke prioriteiten ambtenaren 'om niet' beschikbaar worden gesteld.

380

Gedeputeerde **Olthof** stelt dat het MRA-bureau behoefte heeft aan capaciteit, en deze kan beschikbaar gesteld worden in de vorm van geld of van mensen, zelfs per regio en niet per se per gemeente. In de brief wordt verzocht om in 2023 een duidelijke onderbouwing van de invulling van de taken en de benodigde fte aan te bieden. Voor de vraag of alle punten in de raadstafel zijn besproken, verwijst hij de commissie naar het betreffende verslag. De inflatie is vastgezet om te voorkomen dat de bijdragen per inwoner verhoogd moeten worden waardoor het voor met name kleinere gemeenten onhaalbaar wordt en er financiële onzekerheid ontstaat. De MRA wordt overigens niet geconfronteerd met bijvoorbeeld een enorme stijging van materiaalprijzen, dus het effect van de kostenstijgingen is voor de MRA beperkt. Wel moet deze ontwikkeling de komende jaren gemonitord worden en kan er indien nodig, actie worden ondernomen. De datastrategie staat op nul euro, dus deze had beter niet vermeld kunnen worden.

385

390

Dhr. **Klein** (CU) meent dat met het oog op de aankomende inhoudelijke beoordeling, het eigenlijk zinloos is om nu een discussie te voeren over een meerjarenbegroting. Misschien is het beter om enkel de begroting voor 2023 vast te stellen en de ontwikkelingen af te wachten. Het eerste punt van de brief kan enigszins aangescherpt worden.

395

Gedeputeerde **Olthof** meldt dat het financiële kader transparant zal worden ingevuld waarna volgend jaar de inhoudelijke discussie wordt gevoerd. Hij vindt de suggestie voor aanpassing van de eerste alinea van de brief een goede, want de inhoudelijke discussie is leidend, maar hiervoor moet een amendement ingediend worden. De wereld verandert heel snel, dus de meerjarenbegroting is niet in beton gegoten. Ook het besluit van Amsterdam om te bezuinigen op de economische middelen zal leiden tot een heroverweging.

400

Dhr. **Mangal** (DENK) herhaalt de vraag of het niet beter is om medewerkers inclusief te werven en in vaste dienst te nemen dan voor detachering te kiezen.

405

Gedeputeerde **Olthof** antwoordt dat het MRA-bureau altijd voor het grootste deel werd bemand door medewerkers van de deelnemers. Als de provincie medewerkers detachert en betaalt, dan is die medewerker bij de provincie in dienst maar wordt ingezet voor de MRA. Uiteindelijk zal de MRA zelf mensen moeten gaan inhuren, omdat een aantal gemeenten en regio's geen fte kunnen leveren. De vraag van DENK over de gelijke bijdragen van Amsterdam en de provincie zal schriftelijk beantwoord worden. Het grootste deel van het aanjaagbudget is bestemd voor de MRA als netwerkorganisatie, maar een nadere specificatie van de relevante werkzaamheden is reeds opgevraagd en zal worden voorgelegd aan PS. Hij verzoekt de

415

fracties om de individueel voorgestelde aanpassingen in de tekst van de brief via moties en amendementen af te stemmen met en te laten ondersteunen door een meerderheid van of door geheel PS.

420 De **voorzitter** concludeert dat er moties en amendementen zijn aangekondigd. De Statenvoordracht wordt als bespreekstuk geagendeerd voor de PS-vergadering.

5. A-agenda Financiën, Cultuur en Erfgoed, Sport, Personeel en Organisatie en Inkoop (EFB onderwerpen portefeuille gedeputeerde Pels)

425 5.a. Personeel: Initiatiefvoorstel DENK arbeidsmarktdiscriminatie NH en advies van GS op het initiatiefvoorstel

De **voorzitter** meldt dat op verzoek van DENK, het initiatiefvoorstel wordt geagendeerd voor de volgende commissievergadering.

430 6. A-agenda Algemeen (EFB onderwerpen portefeuille CvdK Van Dijk, Olthof, Zaal en Stigter)

6.a. **Statenvoordracht Jaarstukken 2021**

6.a.1. Verslag van bevindingen Publiek Belang Accountants en bestuurlijke reactie GS

6.a.2. Verslag mondelinge vragenronde jaarrekening 30 mei 2022

435 De **voorzitter** meldt dat de verslaglegging van dit agendapunt als advies wordt toegevoegd aan de documenten voor de PS-vergadering van 4 juli a.s.

Dhr. **Hartog** (JA21) gaat akkoord met de gevraagde besluitpunten en het toevoegen van het rekeningenresultaat aan de algemene reserves. Het is een hamerstuk.

440

Dhr. **Dekker** (FvD) sluit zich hierbij aan.

Dhr. **Mangal** (DENK) gaat akkoord met het toevoegen van het rekeningenresultaat van € 35 miljoen aan de algemene reserves. Komen GS met voorstellen voor besteding van dit bedrag? 445 Waarom is ervoor gekozen om niet kostendekkende leges te compenseren door verhoging van andere leges? Welke leges worden verhoogd om ontoereikende opbrengsten van andere leges te compenseren? Graag een overzicht hiervan. Wederom wordt gevraagd wanneer alle leges kostendekkend zullen zijn. Er is geen enkele klimaatwetenschapper in Nederland die twijfelt 450 aan een opwarming van de aarde van 3%. Dit leidt tot noodzakelijke en drastische maatregelen want enkel ophoging van de dijken zal onvoldoende zijn. Op dit moment wordt er te weinig en te laat actie genomen, want nu al is bekend dat de doelen voor 2030 niet worden gehaald. De provincie moet innovatie inzetten om de zaken goed op orde te krijgen.

455 De **voorzitter** benadrukt dat het onderwerp klimaat valt onder de portefeuille van de commissie RWK.

Dhr. **Mangal** (DENK) richt zich op de financiële aspecten van het klimaat, dat hoort wel bij EFB. Heeft het college al nagedacht over de gevolgen van de opwarming van de aarde met 3%? En zo ja, waarom wordt hier in het voorstel niet op ingegaan?

460

De **voorzitter** meldt dat deze vraag in de commissie RWK gesteld moet worden. De financiële aspecten van klimaat horen ook bij die commissie.

465 Dhr. **Roosendaal** (VVD) is positief over de verantwoording door het college en het verslag van bevindingen van de accountant. Hij sluit zich aan bij het verzoek van DENK aan GS om voorstellen voor besteding van de middelen om het coalitieakkoord uit te voeren. Een deel van het positieve resultaat van 2021 wordt bestemd voor de uitvoering in 2022. Daarom wordt verwacht dat 2022 een positief jaar wordt waarin de geplande resultaten zoveel mogelijk worden behaald. Het is een hamerstuk.

470

Dhr. **Carton** (PvdA) geeft complimenten voor de inzet, voortgang en toegenomen kwaliteit van de aangeleverde financiële informatie in de afgelopen jaren. De onderbesteding van 42% wordt lager, maar het is nog steeds een aanzienlijk deel van de begroting. Een ander zorgpunt is dat PNH minder zicht heeft op de volledigheid van baten in bedragen van derden, 475 hiervoor is een toezegging gedaan. Ook kleine baten zijn belangrijk. Daarnaast leidt de opmerking in de bevindingen dat de interne controle op naleving van de EU aanbestedingsregels over 2021 minder goed is geborgd dan voorheen, tot het verzoek om hier echt aandacht aan te besteden. GS heeft in de rekeningencommissie aangegeven hiermee aan de slag te gaan.

480

Statenlid **Dulfer** (GL) sluit zich aan bij de complimenten van de accountant over de kwaliteit van de aangeleverde stukken in de afgelopen vier jaar. Noord-Holland staat nu als eerste op de lijst als het gaat over de kwaliteit van de controlecyclus. De voordracht is een hamerstuk. Goed dat de onderbesteding afneemt. De capaciteitskosten dalen vanwege onvoldoende 485 personeel. De inhuur stijgt maar minder snel dan de daling van de capaciteitskosten, dus er blijft werk liggen. Hoe kijken GS naar de productiviteit van de organisatie voor dit en het volgende jaar? Hoeveel capaciteit wordt besteed aan ondersteuning van gemeenten door middel van diverse provinciale loketten voor de RES, wonen, etc.?

490

Mw. **Bezaan** (PVV) constateert dat het technisch gesproken allemaal in orde lijkt. Na bespreking met haar fractie zal een standpunt worden ingenomen.

Mw. **Kapitein** (D66) gaat akkoord met de jaarstukken. Zij is blij met het toevoegen van substantiële overige risico's ook al zijn deze niet gekwantificeerd. Voor de Wet open overheid 495 moet de provincie aansluiten op de landelijke voorziening, maar dit proces heeft vertraging opgelopen. Wat is de huidige stand van zaken? D66 wil graag tijdig complete informatie ontvangen over de verbonden partijen, want van 9 verbonden partijen ontbrak informatie. D66 wil het rekeningenresultaat nog niet bestemmen. Daarop komt men terug bij de kaderbrief.

500

Mw. **Van Geffen** (Liberaal N-H) verwijst naar pagina 159, gebrekkige uitvoering participatiewet. De groei van overheidspersoneel bedraagt 3%, maar in de antwoorden op vragen wordt gesproken over 0,9%. De groei van de provincie bedraagt 2,1%, dat is boven het gemiddelde. Desondanks lukt het niet om conform de participatiewet voldoende medewerkers 505 te laten instromen. Wat is de huidige stand van zaken? Zijn GS ook van mening dat de overheid een voorbeeldfunctie heeft bij het inkoopbeleid en social return? Gedurende vier jaar is op PDNH € 10 miljoen verlies geleden op een totale investering van € 56 miljoen. Is dit acceptabel voor GS?

510 Dhr. **Klein** (CU) sluit aan bij de complimenten voor GS en de ambtelijke organisatie. Men gaat akkoord met de jaarstukken en de toevoeging van het resultaat aan de algemene reserve, wel onder voorbehoud dat deze gelden kunnen worden ingezet voor voorstellen in de kaderbrief.

515 Statenlid **Kostiç** (PvdD) waardeert de positieve stappen, maar mist in het afgelopen jaar een overzicht van de stand van zaken van het realiseren van de doelstellingen en wat er concreet is bereikt, zoals met het oog op de groene economie die gericht is op welzijn. De provincie zet in op de groene economie, verzocht wordt om de indicatoren hierop af te stemmen, want nu wordt de vermindering van het aantal passagiers op Schiphol nog als negatief aangeduid terwijl daar intussen een heel ander beeld van is ontstaan. Inclusie en diversiteit: wordt het
520 provinciale beleid door GS langs de meetlat van het VN verdrag Handicap gelegd of zijn GS bereid dat te doen? Voor de verkiezingen hebben alle coalitiepartijen het regenboogakkoord getekend. Graag een reflectie op de activiteiten als regenboogprovincie.

525 Dhr. **Heijnen** (CDA) spreekt dank uit aan allen die hebben gezorgd voor verbetering van de basis die nu goed op orde is, maar er moet aandacht zijn en blijven voor incidentele baten en structurele inkomsten op lange termijn. Wederom blijkt dat het Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds succesvol is. Het subsidieplafond is verhoogd van € 150.000 naar € 500.000, maar is het mogelijk om nog meer subsidie beschikbaar te stellen? Bij de kaderbrief worden suggesties gedaan voor besteding van het resterende bedrag.

530 Gedeputeerde **Olthof** reageert als volgt. Veel dank voor de complimenten die worden doorgeleid naar mevrouw Pels en de organisatie. Niettemin zijn er nog steeds zaken die verbeterd kunnen en moeten worden. De kostendekkendheid van de individuele leges kan aan de orde gesteld worden bij de jaarlijkse bespreking van de legesverordening. In zijn geheel
535 zijn de leges kostendekkend, maar het is een politieke keuze om specifieke leges wel of niet kostendekkend te maken. Men is druk bezig met het werven van personeel om alle doelen te kunnen behalen, dat is de inzet, maar de huidige ontoereikende personeelscapaciteit leidt tot grote onzekerheid. Dat geldt overigens ook voor andere partners waar men van afhankelijk van is zoals gemeenten en grond- en waterbouwbedrijven. Hopelijk wordt een aantal van de
540 doelstellingen behaald maar het is onmogelijk om alle doelstellingen tijdig te realiseren.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) stelt voor om vanwege onvoldoende personeel minder activiteiten te plannen, zodat voorkomen wordt dat er onjuiste verwachtingen worden gewekt.

545 Gedeputeerde **Olthof** neemt nu al geen zaken meer op in de planning waarvan duidelijk is dat deze onmogelijk gerealiseerd kunnen worden, dus van planningsoptimisme is men overgestapt naar meer realisme, ook voor de langere termijn. Wet open overheid: de vertraging zit in het platform waarop de systemen moeten gaan draaien. BZK werkt aan een oplossing. Participatiewet/ regenboogprovincie: beide aspecten zijn geïntegreerd in het
550 provinciale (personeels-)beleid. Er is enige achterstand opgelopen bij de participatiewet vanwege een snelle groei van een aantal onderdelen. Hierop wordt actie genomen. In reactie op de vraag van de PvdD zegt hij toe na te gaan op welk moment een reflectie op de ontwikkelingen als regenboogprovincie kan worden gegeven. Hij bevestigt dat de overheid zeker een voorbeeldfunctie heeft.

555 Gedeputeerde **Zaal** reageert als volgt. De verliezen PDNH komen voort uit de systematiek van de voorzieningen die worden getroffen op basis van de afwaarderingen van PDNH zelf, deze

conservatieve systematiek wordt toegepast om eigen risico's af te dekken zonder de
verwachting dat deze risico's zich zullen materialiseren door faillissement van deelnemingen.
560 In 2021 zijn er geen faillissementen geweest. Bestuurskracht en inzet van provinciale
instrumenten: het is lastig om de capaciteit van alle loketten te concretiseren, want 80% van
alle provinciale activiteiten is gericht op ondersteuning van gemeenten bij maatschappelijke
opgaven zoals klimaat en woningbouw. De vraag wordt schriftelijk beantwoord, op
voorwaarde dat GL precies schriftelijk vooraf aangeeft op welke loketten de vraag betrekking
565 heeft.

Gedeputeerde **Stigter** reageert als volgt op de vraag over het Economisch Herstel- en
Duurzaamheidsfonds c.q. verduurzaming maatschappelijk vastgoed. De regeling is heel
populair, daarom worden aanvullende middelen overwogen. Na het zomerreces wordt het
570 voorstel aan PS voorgelegd.

Tweede termijn

Dhr. **Roosendaal** (VVD) herhaalt de vraag over de opmerkingen van de accountant over het
575 aanscherpen van de beheersmaatregelen van aanbestedingsregels en volledigheid van baten.
Deze aspecten verdienen meer aandacht, want rechtmatigheid is belangrijk voor het
vertrouwen in de overheid. Waarborgen van continuïteit van ICT is van het grootste belang,
net als beveiliging van data, want hiermee worden frauderisico's beperkt. Het verzoek wordt
gedaan aan GS om PS tweemaal per jaar mondeling te informeren over de voortgang ICT,
580 continuïteit en veiligheid.

Gedeputeerde **Stigter** zegt toe PS tweemaal per jaar mondeling te informeren over de
voortgang ICT, continuïteit en veiligheid.

585 De **voorzitter** concludeert dat de jaarrekening als bespreekstuk wordt doorgeleid naar PS.

6.b. Statenvoordracht Kaderbrief 2023

De **voorzitter** meldt dat de verslaglegging als advies van dit agendapunt wordt toegevoegd
aan de documenten voor de PS-vergadering van 4 juli a.s.

590 Mw. **Kapitein** (D66) constateert in de kaderbrief een grote terughoudendheid bij GS bij het
opstellen van nieuw beleid vanwege grote onzekerheden over macro-economische
ontwikkelingen en uitvoering van reeds ingezet beleid op bestaande grote opgaven. Hiermee
is men het eens. Het huidige beleid moet op volle snelheid worden uitgevoerd en zo min
595 mogelijk door andere ontwikkelingen worden beperkt. In de kaderbrief ontbreekt een
belangrijke ontwikkeling, namelijk het grote personeelstekort in vele sectoren, oorzaak voor
hogere projectkosten en meer vertragingen. De kaderbrief lijkt eerder te rooskleurig dan te
pessimistisch te zijn. De beleidsindicatoren zijn bij het vorige agendapunt aan de orde
gesteld. Ook D66 verzoekt deze indicatoren aan te scherpen en deze overzichtelijk te
600 presenteren. In de rekeningencommissie is afgesproken om de indicatoren in de
septembervergadering te bespreken, input van de fracties is welkom bij haarzelf of via de
griffie.

605 Dhr. **Roosendaal** (VVD) stelt dat het college in eerste instantie moet aangeven hoe het beleid effectiever kan worden opgevolgd, zodat PS aanvullingen of voorstellen kunnen doen ter verbetering.

610 Mw. **Kapitein** (D66) is het hiermee eens. In de begroting 2022 zijn al verbeteringen doorgevoerd en zijn nieuwe indicatoren vermeld, want bij ieder nieuw beleidsonderwerp dient het college de juiste indicatoren toe te passen. Het verzoek van de PvdD om een helder overzicht aan te bieden, wordt ondersteund want voor veel partijen is dit een belangrijk onderwerp.

615 Dhr. **Heijnen** (CDA) dankt voor de heldere kaderbrief. Het CDA is akkoord met de technische bijstellingen in hoofdstuk 5.1. De forse verhoging van de uitkering faunaschade leidt tot zorgen, maar is een gevolg van het in de ogen van het CDA verkeerde en ineffectieve beleid voor ganzenbestrijding. Het CDA steunt de inhoudelijke beleidsvoorstellen in hoofdstuk 5.2. Echter, is de beperkte stijging van de middelen voor stikstofbeleid voldoende? Is de
620 gedeputeerde financiën hierbij betrokken geweest en zo ja, op welke wijze? Het CDA dient twee voorstellen in aan de hand van het door GS opgestelde format. Een hiervan is al door GS mondeling overgenomen en het tweede voorstel voor erfcoaches wordt in de PS-vergadering voorgelegd.

625 Dhr. **Roosendaal** (VVD) vertrouwt erop dat GS zoveel mogelijk doelstellingen uit het coalitieakkoord 2022 zullen realiseren en dat het prudente financiële beleid wordt voortgezet. Naast de vele provinciale taken die moeten worden uitgevoerd, stijgen de prijzen van goederen en diensten aanzienlijk. In dit kader wordt een beeld geschetst van de moeilijke huidige omstandigheden waarin de wereld verkeert. Daarom is het goed nu geen extra uitgaven te plannen zonder een goed beeld van de financiële risico's. Zijn GS en de overige
630 fracties het hiermee eens? De krappe arbeidsmarkt kan gevolgen hebben voor de taken en ambities, zoals in het stikstofdossier en natuurherstel waarvoor uiterlijk 1 juli 2023 een plan moet worden voorgelegd. Voor bodemdaling veenweidegebied gaan gebiedsprocessen lopen. Zijn GS van mening dat er voldoende geld en capaciteit (op dit moment 1 fte) beschikbaar zijn voor uitvoering van deze taken? Goed dat de huidige marktontwikkelingen interventies door
635 de overheid minder noodzakelijk maken, hetgeen leidt tot het voorlopig afzien van de derde tranche van het Herstel- en Duurzaamheidsfonds. De investeringen PDNH kunnen op termijn terugvloeien naar de algemene middelen zodat de nieuwe Staten de inzet hiervan kunnen heroverwegen. Er is veel gaande op het gebied van mobiliteit en infrastructuur. Sommige beleidsindicatoren in de kaderbrief lijken niet voldoende om effectief beleid te kunnen
640 ontwikkelen of bijsturen. Begrippen als welvaart in brede en enge zin zijn onvoldoende uitgewerkt en donkerrode en donkergroene indicatoren lijken soms in tegenspraak met elkaar zonder dat hier conclusies aan worden verbonden.

645 Mw. **Vastenhouw** (FvD) vraagt de VVD aan te geven welke resultaten zijn bereikt bij mobiliteit. De **voorzitter** verwijst voor de bespreking van mobiliteit naar de commissievergadering M&B.

650 Dhr. **Roosendaal** (VVD) heeft mobiliteit genoemd in het kader van de beleidsindicatoren en niet inhoudelijk aangestipt. Niettemin is er veel bereikt bij mobiliteit, zoals investeringen in fiets- en wandelpaden en verbetering van wegen. Maar men vindt elkaar in de zorgen omtrent mobiliteitsvraagstukken. Sommige indicatoren lijken onnuttig voor het doel wat men wil

bereiken. Als voorbeeld wordt genoemd het sturen op een gemiddeld hoog opleidingsniveau dat een doel op zichzelf lijkt te zijn, terwijl in de praktische beroepen juist veel personeelstekorten bestaan. Dergelijke indicatoren moeten worden vervangen door een
655 indicator waarop wel gestuurd kan worden. Hoe kijken GS naar de indicatoren en worden deze in de huidige vorm als sturingsinstrument ingezet?

Dhr. **Hoogervorst** (SP) begrijpt de keuze voor een beleidsveilige kaderbrief, met als oorzaak de sociaaleconomische situatie in de wereld en in de provincie. In de PS-vergadering wordt
660 teruggekomen op de politieke aspecten van de kadernota en op de keuzes die gemaakt moeten worden. Nu een aantal vragen. Heeft het college al gesproken over het onder bepaalde voorwaarden verhogen van de opcenten? Wanneer komt er duidelijkheid over de financiële kaders voor de komende jaren, met het oog op aanleg en onderhoud van
665 infrastructuur en verkeer en vervoer? De toekomst van Tata Steel is een belangrijk onderwerp, de transitie naar groen produceren zal tot kosten voor de provincie leiden zoals bij de VTH-taken en de OMD. Draagt Tata bij aan die kosten en vloeien de opbrengsten via de leges terug naar de provincie? Men heeft signalen gehoord dat 2026 een zwaar jaar wordt voor het Gemeentefonds. Daarom graag een toelichting op de stand van zaken van het Provinciefonds. De provincie heeft een aantal bedragen gereserveerd voor de aanpak van stikstofproblemen,
670 maar zijn de geraamde bedragen in de kadernota niet aan de lage kant?

Dhr. **Carton** (PvdA) sluit zich aan bij eerdere opmerkingen over personeelstekorten. Hij somt een aantal onzekerheden op globaal en lokaal niveau op. GS hebben vanwege alle onzekerheden een aantal uitgaven niet opgenomen in de kaderbrief, dat is begrijpelijk in de
675 huidige omstandigheden, maar hoge energieprijzen en openbaar vervoer zetten de leefbaarheid onder druk. Vanwege de huidige onzekerheden zal de PvdA afhankelijk van de ontwikkelingen, voorstellen die de leefbaarheid in de provincie versterken, nader beoordelen. De kaderbrief was altijd vooral financieel economisch van aard, maar nu zijn ook andere onderwerpen opgenomen, zoals de brede Welvaartsmonitor. Hopelijk worden richting de
680 komende begroting stappen gezet teneinde meer grip te krijgen op de uitgaven en de bereikte resultaten.

Mw. **Bezaan** (PVV) is blij dat GS hebben toegezegd PS periodiek tussentijds schriftelijk te informeren over onderhandelingen met het Rijk over financiering, normering en wet- en
685 regelgeving. Vraag 39 wordt herhaald: "Wordt in het overleg ook aandacht besteed aan scenario's waarbij provincies proberen zoveel mogelijk te bezuinigen op taken en de eigen organisatie zodat provinciale belastingen niet nodig zijn? Graag een gemotiveerd antwoord." Als reactie hierop wordt door GS gesteld dat binnen IPO zowel naar de inkomsten als uitgavenkant wordt gekeken. Een van de voorwaarden die de provincies hebben meegegeven
690 aan het Rijk, is dat de provincies een stabiel eigen belastinggebied en een open huishouding hebben. De PVV ziet helemaal niks in provinciale belastingen en verzoekt daarom waar mogelijk, fors te bezuinigen op taken en de eigen organisatie.

Dhr. **Klein** (CU) is verbaasd over de gezapigheid van de bijdragen van een aantal collega's, want de CU maakt zich ernstig zorgen. GS worden hartelijk bedankt voor de toelichtende brief
695 op de kadernota met aanvullende overwegingen over de keuzes in de kaderbrief, deze geeft goed inzicht in de overwegingen en afwegingen. GS zeggen enerzijds een robuust en reëel begrotingsbeleid voor te staan, maar anderzijds kiezen GS ervoor een groot aantal uitgaven niet te indexeren. Hoe verhouden beide aspecten zich tot elkaar? Bij een reële insteek wordt

700 toch rekening gehouden met kostenstijgingen? Het niet doorvoeren van de indexatie op de
kosten voor uitbreiding en verbetering betekent dat de gevolgen later als een boemerang
terugkomen. Het niet doorvoeren van indexatie op bibliotheek en erfgoed is de facto een
bezuiniging, dat was in een eerder stadium ondenkbaar. Klopt het dat vanwege onvoldoende
705 gelden de stekker uit de museale functie van het Huis van Hilde wordt getrokken? Er worden
in de begrotingsvoorstellen onverantwoorde conservatieve keuzes gemaakt, het college slaat
door in voorzichtigheid, terwijl er € 5 miljoen beschikbaar is die nu niet worden besteed, nog
afgezien van de enorme onbenutte belastingcapaciteit. PS moeten een discussie voeren over
welke taken belangrijk zijn en over de relatie hiervan met het heilige principe van sommige
partijen om de opcenten niet met 1 cent te willen verhogen. De CU gaat niet akkoord met de
710 kaderbrief en komt in de PS-vergadering met aanvullende suggesties.

Dhr. **Roosendaal** (VVD) vraagt of het klopt dat de CU de lasten voor de burgers wil verhogen in
deze toch al dure tijden.

715 Dhr. **Klein** (CU) meent dat de afweging gemaakt moet worden om de opcenten met 1 cent te
verhogen zodat belangrijke taken zoals het faciliteren van bibliotheken, mogelijk blijven. Eerst
moet een principiële discussie worden gevoerd alvorens op voorhand allerlei taken uit te
sluiten.

720 Dhr. **Hartog** (JA21) constateert op tal van fronten winstwaarschuwingen – zoals ook
aangegeven door SP en CU – waardoor de huidige ambities niet meer met de begrote
middelen uitgevoerd kunnen worden. Er moet dus bezuinigd worden of er moet geld bij,
eventueel door het verhogen van lasten. Daarom heeft hij een memo opgesteld dat aan de
aanwezigen is toegestuurd, want JA21 vindt het belangrijk om tijdig te kunnen sturen op
725 grote omvangrijke projecten waar veel van de middelen aan besteed worden, zoals projecten
voor nieuwe wegen, onderhoud, etc. PS ontberen momenteel een overzicht van alle projecten
die de komende jaren op stapel staan waardoor een juiste keuze om projecten te verschuiven
in de tijd of uit te stellen, onmogelijk is. Daarom wordt voorgesteld een investeringsagenda
op te stellen aan de hand waarvan PS tijdig kunnen bijsturen.

730 Statenlid **Kostiç** (PvdD) constateert dat voorstellen partijlijnen overstijgen en in NLG is een
aantal positief ontvangen. Het eerste voorstel om Kikstart Natuur Noord-Holland een impuls
te geven van € 250.000 om de biodiversiteitscrisis versneld aan te pakken, is in lijn met de
keuze van de provincie Utrecht. Men verzoekt tevens een digitale brochure op te stellen voor
735 bescherming van dieren tegen extreem weer. De provincie kan met haar kennis en vanuit haar
rol als verbinder en inspirator hieraan een positieve bijdrage leveren, want gemeenten en
ondernemers ontberen vaak de kennis om schuilgelegenheden mogelijk te maken om dieren
te beschermen tegen extreem weer, zoals warmte. Dit in combinatie met een
netwerkbijeenkomst met een presentatie voor de stakeholders om het bewustzijn van het
740 probleem te vergroten. Hiervoor wordt maximaal € 25.000 gevraagd. Tevens het verzoek om
de provinciale ambities op dierenwelzijn meer aandacht te geven en een programma voor
financiering van natuur- en milieufederaties op te stellen, deze kunnen budgetneutraal
worden gerealiseerd. In de kaderbrief wordt gesteld dat de economische groei iets minder zal
zijn dan voor corona, maar is groei in de ogen van GS echt noodzakelijk? Wanneer worden de
745 grenzen bereikt? Is een goede toekomst ook mogelijk zonder economische groei?

- 750 Statenlid **Dulfer** (GL) constateert dat de huidige onzekerheid een nieuw normaal is geworden en de toekomst is onzeker. Daarbij hoort een voorzichtig financieel beleid. Hij vindt het goed dat naast de macro-economische ontwikkelingen de brede welvaartsontwikkelingen worden meegenomen, maar op onderdelen – zoals de bezetting van Schiphol als positieve indicator – is verdere ontwikkeling nodig. Wanneer komt de Perspectiefnota beschikbaar met informatie over alle huidige en toekomstige ontwikkelingen? De provincie moet enorm gaan investeren in de aanpak van stikstof, Tata en andere zaken met name bij de OMD en de eigen organisatie, maar het grootste probleem in de komende jaren is voldoende personeel om alle vacatures te vervullen, want ook andere provincies en overheidsorganen hebben meer mensen nodig. Voorgesteld wordt om in de toekomstige kaderbrieven een soort realisatietoets op te nemen die in brede zin oordeelt over de realiteitswaarde van diverse projecten en trajecten om te anticiperen op toekomstige ontwikkelingen.
- 760 Dhr. **Klein** (CU) ondersteunt deze goede suggestie om een soort alternatieve risicoparagraaf met het oog op de uitvoering van plannen/projecten toe te voegen, omdat deze leidt tot verbreding van de discussie, meer invloed op de financiële keuzes en het terugdringen van onderbesteding.
- 765 Statenlid **Dulfer** (GL) meent dat het risico eerder zit in personeel dan in de financiën. GL kan zich vinden in de terughoudendheid van GS ten aanzien van nieuw beleid, maar dit leidt tot het risico dat bestuurlijke vernieuwing niet tot wasdom komt. Daarom worden PS uitgenodigd om goede voorstellen te doen en deze serieus met elkaar te bespreken, want het gaat om een belangrijk punt uit het coalitieakkoord. Voorstellen richting de Statenvergadering moeten serieus op hun merites beoordeeld worden. Dat geldt in ieder geval voor twee voorstellen die door GS niet zijn vermeld, namelijk indexering bibliotheek en doorontwikkeling Huis van Hilde. Hij verzoekt het college de stand van zaken van Huis van Hilde te heroverwegen.
- 770 Dhr. **Mangal** (DENK) reageert als volgt. Gezien alle huidige globale crises en gevolgen van de oorlog in de Oekraïne ontbreken voldoende medewerkers om alle plannen uit te voeren, ondanks dat er veel werklozen thuis zitten. De coronasteun voor gemeenten wordt door het Rijk afgebouwd, maar gemeenten worden geconfronteerd met vele financiële problemen om de eindjes aan elkaar te knopen. Welke gevolgen heeft dit voor de provinciale begroting? Helaas staat in de kaderbrief niets vermeld over de rol en taak van de provincie richting gemeenten. Graag een toelichting.
- 780 Mw. **Vastenhouw** (FvD) ondersteunt de vragen van DENK over het financieel ondersteunen van gemeenten. Wat is er in de afgelopen bestuursperiode terecht gekomen van de plannen van de coalitie? De grondhouding van het bestuur op de financiële ontwikkelingen wordt gewaardeerd, het zijn roerige tijden. Zij heeft nog een aantal vragen. De aansluiting A8/A9 gaat niet door vanwege een weigerachtig Den Haag om € 1 miljard beschikbaar te stellen voor deze belangrijke infrastructurele verbetering. Wat was de reden van de weigering? Door wiebelstroom en versnelde elektrificatie kunnen aansluitingen op het net niet meer gerealiseerd worden, de netbeheerders moeten uitgaan van “wie eerst komt, het eerst maalt”, maar dat uitgangspunt leidt tot aanvragen om ruimte te reserveren, maar die door allerlei oorzaken nooit uitgevoerd zullen worden. Er moet met spoed in het kernprobleem geïnvesteerd worden, namelijk de vereiste netwerkuitbreiding. Waarom is het bedrag van € 55 miljoen dat is geleend aan Liander, niet ingezet voor de netwerkaanleg? Kunnen de gemaakte afspraken over de lening omgezet worden in investeringen? Zij vraagt aan welke onvoorziene

795 uitgaven wordt gedacht vanwege de oorlog in de Oekraïne. Hoe kan de provincie de leiding in
handen houden? Hoe zorgt de provincie ervoor dat boerenbedrijven kunnen blijven bestaan?
Is de provincie bereid om op landelijk en Europees niveau ruimte te creëren voor de boeren?
RES: hoe blijft de provincie een betrouwbare partner voor burgers en hoe gaat de provincie de
signalen van de burgers betrekken in haar plannen?

800

Gedeputeerde **Olthof** meldt dat de gestelde vragen die zien op portefeuilles van de
commissies RWK en NLG en M&B, niet beantwoord zullen worden. Deze moeten in de
betreffende commissies gesteld worden. De kaderbrief is al veel eerder voorbereid en bij het
opstellen is uitgegaan van de situatie destijds, toen was het financiële beeld anders en is met
805 name gekozen voor de wettelijke verplichtingen. In de maartbrief was het financiële beeld iets
verbeterd, er bleek extra € 8,7 miljoen beschikbaar te zijn. Daarom hebben GS ervoor
gekozen om niet alles in de kadernota op te nemen, maar met name te focussen op wettelijke
verplichtingen en de definitieve keuzes na het zomerreces te maken omdat het financiële
beeld van de inkomsten en uitgaven richting de begroting dan iets stabiel zal zijn. PS
810 worden verzocht om voorstellen c.q. amendementen voor besteding van het bedrag van € 8,7
miljoen aan te houden tot de begroting, omdat er dan definitieve keuzes kunnen worden
gemaakt. GS komen ook met concrete voorstellen richting een sluitende begroting met het
oog op alle verwachte ontwikkelingen. Maar PS besluiten uiteindelijk over het amenderen van
de begroting. Desgevraagd wordt bevestigd dat de kans voor bijvoorbeeld indexatie van het
815 bibliotheekwerk kleiner wordt naarmate PS aanvullende voorstellen doen voor de begroting
2023.

Dhr. **Klein** (CU) vraagt of het correct is dat de vermelde zaken in de kaderbrief zeker worden
uitgevoerd, dat er zaken zijn die misschien worden uitgevoerd nadat in de komende tijd
820 overleg is gevoerd en dat er zaken sowieso niet worden uitgevoerd.

Gedeputeerde **Olthof** bevestigt deze conclusie. Het voorstel voor besteding van het overschot
uit de jaarrekening staat los van de kaderbrief, want daarin wordt een voorschot genomen op
2023. Ten aanzien van de beleidsindicatoren wordt gemeld dat een herijking van de brede
825 basismonitor volgt, daarbij kan de integrale discussie plaatsvinden over indicatoren evenals
over de gevolgen voor de financiën en over het toevoegen van nieuwe indicatoren. Bij de
planning van projecten en uitvoering van een aantal taken wordt rekening gehouden met de
huidige beschikbare capaciteit. Het verhogen van de opcenten is niet door het college als
voorstel ingebracht, dat was afkomstig van een van de fracties, voorgesteld wordt met die
830 fractie in discussie te gaan. Na de zomer volgt een Perspectiefnota Financiën en vanuit de
portefeuille mobiliteit wordt een financieel meerjarenperspectief voorgelegd inclusief
vervanging, onderhoud en nieuwe ambities. Hierover volgt binnenkort een presentatie. De
transitie naar groene staalproductie bij Tata zal extra geld gaan kosten, maar een deel kan via
de leges gecompenseerd worden en een ander deel wordt naar verwachting door het Rijk
835 gefinancierd uit de klimaatfondsen. De verwachting is dat vanaf 2026 de Rijksuitgaven lager
worden. Hieraan zijn zowel het Provincie- als Gemeentefonds gekoppeld via de trap op/trap
af methodiek. Dit aspect komt terug in de Contourennota. In het iMPI zijn alle investeringen in
beeld gebracht vanaf de studiefase tot de plan- en realisatiefase. In het meerjarenperspectief
is zelfs het onderhoud opgenomen waarvan nu de studiefase nog niet gestart is, dus het
840 gevraagde overzicht door JA21 is reeds beschikbaar. In de aankomende update - begin 2023
- van het iNNI wordt een kader aangeboden om een keuze te maken op basis van elementen
die bepalend zijn voor investeringen.

845 Gedeputeerde **Zaal** kondigt in het najaar een uitgebreide discussie aan over het aspect van
een economie zonder economische groei naar aanleiding van het initiatiefvoorstel van de CU
en PvdD “Noord–Holland Impact”. Economische groei is op dit moment al geen doel op zich
meer, men richt zich op de brede welvaart met een concurrerende economie binnen de
ecologische grenzen van de planeet. Ondernemerschap is erg belangrijk voor de transitie van
het voedselsysteem, energie en circulariteit, dus economische groei draagt juist bij aan brede
850 welvaart en garandeert werkgelegenheid en inkomenszekerheid.

Dhr. **Mangal** (DENK) constateert dat Europa op dit moment 2,5 keer de aardbol nodig heeft
om alle productie in stand te houden. Hoe verhoudt dit zich tot economische groei?

855 Gedeputeerde **Zaal** benadrukt dat economische groei mogelijk is binnen de ecologische
grenzen van de aarde, maar dat noodzaakt een andere vormgeving van de economie en daar
wordt nu hard aan gewerkt. Met circulaire economie blijft men wel binnen de grenzen van de
aarde en kan er toch groei plaatsvinden. De provincie heeft goed inzicht in de gemeentelijke
begrotingen, want zij beoordeelt de begrotingen van alle gemeenten en er vinden vele
860 gesprekken plaats met gemeenten over de financiën. Gedeputeerde Olthof heeft al een
toelichting gegeven op de verwachte situatie in 2026. Er is geen aanleiding om in de
provinciale begroting middelen voor gemeenten te reserveren om taken over te nemen of de
gemeentelijke begroting aan te vullen, want dat is echt niet de bedoeling. Wel kunnen
middelen beschikbaar gesteld worden voor bestuurskrachtversterking teneinde de gemeenten
865 in staat te stellen de taken van het Rijk goed te kunnen uitvoeren. De inzet van de provincie in
Europa en richting het Rijk verloopt conform het beleid Economische Uitvoeringsagenda en
Voedselvisie en de Europastrategie, dat geldt ook voor de landbouw.

Gedeputeerde **Stigter** meldt dat stikstof en natuurherstel meer inzet van de provincie zullen
870 gaan vragen en een extra inzet van middelen voor de gebiedsprocessen en de hiermee
samenhangende VTH-taken. De provincie neemt deel aan het nationaal programma Landelijk
Gebied waarin naast stikstof, natuur, waterkwaliteit en klimaat worden gecombineerd hetgeen
een verrijking is van de gebiedsprocessen. Met het kabinet is afgesproken een artikel 2
onderzoek uit te voeren om de uitvoeringskosten van de provincies in beeld te brengen.
875 Vooruitlopend op de start van het onderzoek heeft het Rijk een bedrag voor de provincies
gereserveerd, dit komt in de augustusbrief beschikbaar. De provincie heeft € 55 miljoen aan
de kapitaalinjectie bijgedragen voor het opheffen van de knelpunten in het netwerk van
Liander, Liander gaat in totaal € 1,3 miljard investeren in het Noord–Hollandse net. De RES
kan inhoudelijk beter in de commissie RWK besproken worden, maar het huidige intensieve
880 participatietraject wordt door de gemeenten voortgezet.

Tweede termijn

885 Dhr. **Klein** (CU) blijft van mening dat over een aantal belangrijke zaken nu een uitspraak moet
worden gedaan zodat deze dit jaar worden uitgevoerd. Hierop wordt teruggekomen in de PS–
vergadering.

Dhr. **Hartog** (JA21) komt later dit jaar terug op het aangekondigde initiatief.

- 890 Mw. **Vastenhouw** (FvD) herhaalt twee vragen die nog niet beantwoord zijn. Hoe worden de signalen van burgers over de RES en het referendum meegenomen door GS en hoe blijft de provincie richtinggevend in plaats van volgend?
- Gedeputeerde **Zaal** meldt dat PS aan de lat staan om besluiten te nemen over het referendum.
- 895 Gedeputeerde **Olthof** meldt dat GS richting geven met beleidsvoorstellen aan PS, maar PS stellen de financiën vast.
- 900 Statenlid **Kostiç** (PvdD) constateert dat er veel onduidelijkheid over het proces richting PS bestaat. Op welk moment moeten er financiële voorstellen ingediend worden?
- Gedeputeerde **Olthof** meldt dat de kaderbrief en de jaarrekening twee verschillende trajecten betreffen. Hij stelt voor niet bij de kaderbrief al tot financiële invulling van voorstellen over te gaan, maar dat bij de begroting te doen omdat op dat moment het financiële plaatje
- 905 duidelijker is dan op dit moment bij de kaderbrief. Het is nu te vroeg.
- Mw. **Kuiper** (CDA) had het idee dat PS aan de hand van het format dat GS beschikbaar hebben gesteld aan PS, voorstellen voor incidentele uitgaven konden doen. Klopt het dat het begrotingsoverschot kan worden ingezet voor structurele uitgaven bij de begroting?
- 910 Gedeputeerde **Olthof** meldt dat in de kaderbrief sprake kan zijn van structurele én incidentele middelen. GS hebben vorig jaar aangegeven dat PS invulling konden geven aan de besteding van het overschot op de jaarrekening. Hiervoor is een format beschikbaar gesteld, maar op dit moment is daar volgens GS geen ruimte voor.
- 915 De **voorzitter** rondt de discussie af.
7. Rondvraag portefeuille dhr. Van Dijk en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
- 920 De **voorzitter** constateert dat er geen vragen zijn.
8. Rondvraag portefeuille dhr. Stigter en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
- De **voorzitter** constateert dat er geen vragen zijn.
- 925 9. Rondvraag portefeuille dhr. Olthof en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke aangelegenheden en Europa
- De **voorzitter** constateert dat er geen vragen zijn.
- 930 10. B-Agenda Participatiefonds Duurzame Energie
10.a. PDENH: Brief GS inzake aantredende beheerfase Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland B.V.
- Mw. **Gonggrijp** (D66) begrijpt de overwegingen van GS, maar de ondernemers moeten weten waar zij terecht kunnen. Een één loket-gedachte is interessant, maar hoe worden de
- 935 ondernemers hierbij betrokken? Waaraan worden de resterende gelden van € 29 miljoen besteed?

940 Dhr. **Hoogervorst** (SP) is verbaasd over het feit dat nu wordt overgegaan naar een nieuwe fase terwijl er nog veel geld beschikbaar is in het fonds. Graag een toelichting door GS op de motivatie. In de brief wordt gemeld dat een groot bedrag is verloren en dat is een zorgelijke ontwikkeling, ook met het oog op de toekomst. Hoe gaan GS hiermee om? Hoe worden de resterende gelden ingezet?

945 Mw. **Kuiper** (CDA) is tevreden over de bijdrage van het fonds aan duurzame economie in de provincie en de concrete hulp die is geboden. Er resteert € 29 miljoen om te investeren voordat het fonds in 2024 eindigt. Het besluit van GS wordt ondersteund, maar wel met het verzoek om de resterende gelden beschikbaar te houden voor ondernemers en hun duurzaamheidsambities.

950 Mw. **Van Geffen** (Liberaal N-H) ondersteunt de gedachte om op termijn te stoppen met het fonds. In de afgelopen twee jaar heeft het fonds € 10 miljoen verlies geleden. Zijn GS bereid om vanaf nu te stoppen met investeringen in nieuwe bedrijven? Zijn GS bereid om een plafond te koppelen aan de gelden tot maximaal € 10 miljoen die worden geïnvesteerd aan bedrijven die al in het fonds zitten?

955 Mw. **Van Meerten** sluit zich aan bij het voorstel van GS. Op welke wijze wordt aan de ondernemers in de beheerfase voldoende zekerheid geboden? Verzocht wordt om een evaluatie van het fonds zodat van de ervaringen geleerd kan worden.

960 Dhr. **Klein** (CU) gaat akkoord met het voorstel, maar wil wel met GS een keer discussiëren over de juiste betekenis van 'revolvent', want dat betekent toch dat investeringen terugbetaald en opnieuw geïnvesteerd worden?

965 Dhr. **Carton** (PvdA) ondersteunt het voorstel van GS. De vraag is of er bedrijven of projecten tussen wal en schip vallen omdat zij niet helemaal aansluiten bij de ROM of een ander fonds. Hoe kunnen ondernemers het juiste fonds vinden?

970 Mw. **Bezaan** (PVV) is nooit voorstander geweest van PDNH vanwege de duurzaamheidsfocus, maar gaat akkoord met het voorstel van GS.

975 Gedeputeerde **Zaal** dankt voor de steun voor de overgang naar de beheerfase. De markt neemt nu veel investeringen over die in 2014 waren bedacht. In het nieuwe ecosysteem vervult de ROM een belangrijke rol en stelt een transitiefonds voor energietransitie en circulaire economie beschikbaar. De ondernemers kunnen dus terecht bij de ROM en kunnen gebruik maken van andere mkb-instrumenten. Er resteert een bedrag van € 29 miljoen waarvan € 20 miljoen is gereserveerd. Men verwacht dat in 2024 het fonds is uitgeput, in ieder geval voor een heel groot deel. Op dat moment vindt een nieuwe aanbesteding plaats voor het beheer. Eventueel resterende middelen van het totale bedrag van € 85 miljoen worden niet opnieuw uitgegeven, want deze staan nu op de balans voor risico's en vloeien dus niet terug in de algemene middelen. De revolventende middelen vloeien wel terug in de algemene middelen en kunnen door PS na 2024 opnieuw worden besteed. De echte balans van de concrete opbrengsten kan pas opgemaakt worden als het fonds helemaal beëindigd is, maar GS zijn van oordeel dat een faillissement af en toe acceptabel en logisch is. GS zijn heel tevreden over de inzet van het fonds.

985

Dhr. **Hoogervorst** (SP) vraagt of het mogelijk is dat er meer geld terugvloeit dan aan de bedrijven ter beschikking is gesteld.

990 Gedeputeerde **Zaal** bevestigt dat dat mogelijk is, want de bijdrage van de provincie wordt door
investeringen van particulieren 'gemultiplieerd'. De balans wordt aan het einde opgemaakt. GS
zullen niet stoppen met investeringen in nieuwe bedrijven, want er zijn verwachtingen gewekt
en reserveringen voorzien. Er wordt geen plafond van € 10 miljoen gehanteerd. Het totale
bedrag van € 86 miljoen zal tot 2024 ingezet en geïnvesteerd worden aangezien de provincie
995 een goede overheid is en het rechtszekerheidsbeginsel respecteert. De vraag van de PvdA
over bedrijven die tussen wal en schip vallen is zeker van belang, want de ROM hanteert
andere ticket sizes en TRL's (mate van innovatie) dan PDNH, anderzijds is de markt voor
duurzame energie erg veranderd. De gedeputeerde zegt toe om wanneer wordt overgegaan
naar de beheerfase en de ROM de opstartfase heeft afgerond, het hele ecosysteem zal worden
geëvalueerd waarbij wordt nagegaan of bepaalde vormen van innovatief ondernemerschap
1000 ontbreken bij een van de mkb-instrumenten. Dat is een bredere insteek van enkel een
evaluatie van PDNH.

11. Rondvraag portefeuille mw. Zaal en terugkoppeling deelname gemeenschappelijke
aangelegenheden en Europa

1005 De **voorzitter** geeft de gelegenheid aan gedeputeerde Zaal om een mededeling te doen.

Gedeputeerde **Zaal** heeft een mededeling over de Europese activiteiten van GS. De NAT-
commissie die gaat over landbouw, natuur en biodiversiteit, heeft overleg gevoerd. Er is
gesproken over voedselzekerheid, ook in het kader van de oorlog in de Oekraïne. Op
1010 Europees niveau is er geen risico voor de voedselzekerheid. De inzet binnen Europa focust
vooral op verduurzaming, kringlooplandbouw en eiwittransitie. In een internationale
conferentie is een pact gesloten met andere regio's over deze thema's. Morgen leggen GS een
werkbezoek af aan Brussel voor gesprekken over actuele ontwikkelingen in de individuele
portefeuilles.

1015 Dhr. **Dessing** (FvD) refereert aan de toezegging uit de vorige vergadering voor een overzicht
van participatievoorbeelden bij gemeenten. Er is nog geen informatie ontvangen.

1020 Gedeputeerde **Zaal** verkeerde in de veronderstelling dat hieraan voldaan was, maar zij gaat dit
na.

12. Sluiting

De **voorzitter** dankt alle aanwezigen voor hun bijdragen en sluit de vergadering om 16.06 uur.